

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! Spectrumschool Campus Deurne te DEURNE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 116764
Instelling GO! Spectrumschool Campus Deurne
Directeur Hubert VERLINDEN
Adres Ruggevelddaan 496 - 2100 DEURNE
Telefoon 03-328.05.00
Fax 03-328.05.10
E-mail Dirsec@spectrumschool.be
Website <http://www.spectrumschool.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Ant1gon
Adres Frank Craeybeckxlaan 24 - 2100 DEURNE

Scholengemeenschap SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht
Adres Frank Craeybeckxlaan 24 - 2100 DEURNE

CLB GO! centrum voor leerlingenbegeleiding Antwerpen
Adres Berchemstadionstraat 1 - 2600 BERCHEM

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-11-2012,06-11-2012,07-11-2012,08-11-2012,09-11-2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-11-2012
Datum bespreking verslag met de instelling 21-12-2012

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Eric Suys
Teamleden Elly De Keyser
Alex Maes
Christian Potloot
William Vroonen

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijd secundair onderwijs (B.S. 01.03.2007))	7
3.1.1.2 Techniek in de eerste graad a-stroom (2010/06)	9
3.1.1.3 Project algemene vakken (PAV) in de basisvorming van bso derde graad in de studierichtingen Auto, Houtbewerking, Elektrische installaties en Werktuigmachines (2004/262)	10
3.1.1.4 Specifiek gedeelte van tweede graad bso in de studierichting Basismechnica (2009/013, 2006/028, 2008/021, 2004/100, 2004/126, 2004/138, 2004/144)	12
3.1.1.5 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichting Auto (2011/019)	13
3.1.1.6 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichting Elektrische installaties (2009/019)	14
3.1.1.7 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichtingen Houtbewerking en Industriële houtbewerking (2004/110, 2005/027)	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Welzijn.....	19
4.2 Begeleiding.....	19
4.2.1 Leerbegeleiding	19
4.3 Evaluatie.....	20
4.3.1 Evaluatiepraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	24
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	24
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	24
7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Spectrumschool, biedt op de vestigingsplaatsen in Deurne en Borgerhout een brede waaier aan studierichtingen in de onderwijsvormen tso en bso. Naast een eerste graad a- en b-stroom behoort ook een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) tot het onderwijsaanbod.

De school trekt een maatschappelijk kwetsbaar publiek aan met uiteenlopende nationaliteiten en talen. Dat zorgde voor een minder goed imago en belemmerde succesbeleving bij leerlingen en personeel. De school werkt hard aan onderwijs op maat voor al haar leerlingen en voert een actief GOK- en talenbeleid. Zij slaagt erin een gunstig leer- en leefklimaat te scheppen en heel wat leerlingen succesvol doorheen hun schoolloopbaan te loodsen.

Het erkenningsonderzoek, op basis van de geselecteerde vakken en studierichtingen, heeft uitgewezen dat de school in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen bereikt voor: Nederlands in de OKAN-klas, techniek in de eerste graad a-stroom, project algemene vakken (PAV) in bso derde graad Auto, Houtbewerking, Elektrische installaties en Werktuigmachines en het specifiek gedeelte van bso derde graad Auto en Elektrische installaties. Ze voldoet niet voor het specifiek gedeelte van bso tweede graad twee Basismechanica en bso derde graad Houtbewerking en Industriële houtbewerking.

Ondanks de vaststelling dat de schoolleiding de vakgroepen doelgericht aanstuurt en opvolgt, is de bewaking van de leerplanrealisatie, vooral voor het specifiek gedeelte, niet altijd doeltreffend. De tekorten zijn te wijten aan diverse oorzaken zoals de wisseling van leraren, een verstoorde vakgroepwerking of vernieuwde leerplannen die nog onvoldoende toegepast worden. In een aantal gevallen ontbreken de vereiste leermiddelen of worden ze te weinig ingezet.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de leerbegeleiding behoorlijk doelgericht is. De evaluatiepraktijk is nog in ontwikkeling. Er zijn een aantal goede aanzetten gedaan. De leerbegeleiding neemt preventieve en curatieve maatregelen die aansluiten bij het GOK- en talenbeleid. De individuele leraren, de leerlingenbegeleiding en gespecialiseerde (externe) hulpverleners vormen het drielijnenmodel dat de instelling hanteert. De ondersteuning verloopt via een leerlingvolgsysteem, een zorgcel en de begeleidende klassenraden. Vakremediëring is een taak voor alle leraren maar is veeleer beperkt uitgewerkt. Bij die opdracht worden afspraken gemaakt en procedures en documenten gehanteerd. Toch is de aanpak weinig doelgericht en zijn de resultaten onvoldoende doeltreffend.

De evaluatiepraktijk vertoont voor verschillende vakken en studierichtingen een wisselend beeld en is niet altijd even betrouwbaar. Hoewel het beleid voldoende ondersteuning biedt, is de evaluatiepraktijk in de vakken onvoldoende gelijkgericht. De school maakt, in tegenspraak met de betrokken reglementering, frequent gebruik van uitgestelde beslissingen. Het rapport verschaft weinig informatie hoe de leerling zijn leerproces kan bijsturen. Bij de B- en C-attesteringen ontbreekt het prospectief en oriënterend karakter van de motivering. De ingeslagen weg naar een meer procesgerichte evaluatie zorgt alvast voor een betere aansluiting bij de meer vaardigheidsgerichte en geïntegreerde leerplannen.

De school is geruime tijd bezig met het verzamelen van gegevens, gericht op haar beleidsprocessen maar minder op de leerplanrealisatie.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De tekorten in de leerplanrealisatie en de toepassing van de regelgeving rond het uitstellen van de studiebekrachtiging en de motivering van de B- en C-attesten worden door de inspectie opgevolgd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 2 BSO Basismechanica		specifieke vorming en cluster auto
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	autotechniek
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	elektriciteit
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	hout
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking		hout
Graad 3 BSO Werktuigmachines	project algemene vakken	
OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomer	Nederlands voor nieuwkomers	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 inzake de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon voltijds secundair onderwijs (B.S. 01.03.2007))

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd. Doorheen relevante contexten worden taaltaken aangeboden die de taaldoelen en de algemene doelen bestrijken. Per niveaugroep wordt een leertraject uitgewerkt, dat tracht te voldoen aan de doelstellingen van het onthaalonderwijs. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de ontwikkelingsdoelen is in ontwikkeling.

Curriculum	De taalverwerving gebeurt via lesmateriaal uit diverse bronnen over verschillende thema's die aansluiten bij de directe leefwereld van de leerlingen en de maatschappelijke context. Een representatief staal van de tekstsoorten wordt bestreken. De complexiteit van de taaltaken neemt gaandeweg toe, maar niet voor alle doelen wordt het verwachte verwerkingsniveau bereikt. De omzetting naar de uitgeschreven verwerkingsniveaus (beschrijvend, structurerend en beoordelend niveau) wordt nog (verder) uitgewerkt. Voor analfabete en semi-analfabete nieuwkomers wordt een aangepast leertraject gevolgd, dat relatief snel tot elementaire lees- en schrijfvaardigheid leidt.
Onderwijsaanbod	Aan de algemene doelen wordt thematisch gewerkt. De thema's zijn gekozen met het oog op de integratie in het schoolleven en de samenleving. Er is aandacht voor de ontwikkeling van gecijferdheid, ICT, techniek en expressie. Uit de lespraktijk, de plannings- en de evaluatiedocumenten blijkt de leraren de taaldoelen voldoende integreren in de behandeling van de algemene doelen. De algemene doelstellingen met betrekking tot zelfredzaamheid, maatschappelijke integratie en doorstroming naar het reguliere onderwijs worden in voldoende mate nagestreefd. De leerlingen worden tijdens lessen in het reguliere onderwijsaanbod, projectdagen en individuele gesprekken geïnformeerd en gesensibiliseerd over de verschillende onderwijsniveaus. De leerlingen worden er ook geëvalueerd. Verder wordt een aantal vakken als voorbereiding op het vervolgonderwijs in de lessentabel aangeboden. Talrijke activiteiten bereiden de leerlingen voor op het maatschappelijk leven en bevorderen hun integratie in het schoolleven. Uitstappen worden doorgaans in de lessen geïntegreerd en dragen zodoende bij tot het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Er worden verder zinvolle initiatieven genomen om de anderstalige nieuwkomers in hun vrije tijd te begeleiden.

Materieel beheer De materiële ondersteuning voldoet. Sommige lokalen beschikken over multimedia, anderen zijn bescheiden aangekleed. Waar digitale borden en ICT ter beschikking zijn, zetten de leraren dit functioneel in. Het openleercentrum staat ook buiten de lessen ter beschikking van de leerlingen.

Evaluatie De evaluatie is voldoende afgestemd op de ontwikkelingsdoelen die worden nagestreefd. Sommige oefeningen, vooral voor de zwakkere niveaugroepen, situeren zich op het kopiërende niveau, wat niet overeenkomt met de ontwikkelingsdoelen, maar wel begrijpelijk is.

Evaluatiepraktijk

De vakgroep werkt momenteel aan de verbetering van een aantal werkpunten in de evaluatie. In een beperkt aantal gevallen is de toetsing weinig of niet valide, omdat wordt uitgegaan van grammaticale termen en inhouden en niet van taaltaken die de communicatieve vaardigheden van de leerlingen bevorderen. De evaluatie van de algemene doelen staat soms los van de bepaling van het taalvaardigheidsniveau. Doelen m.b.t. gecijferdheid, techniek en tijd en ruimte worden dan reproductief bevraagd waarbij, weinig taalgebruik verwacht wordt.

De rapporten bevatten de cijfers van toetsen en examens en commentaren rond attitudes en vaardigheden. Men probeert de ouders / voogden / assistenten zoveel mogelijk te betrekken bij de informatie over de leervorderingen.

Op het einde van het OKAN-traject wordt de Taalvaardigheidstoets Aanvang Secundair onderwijs Anderstalige Nieuwkomers (TASAN) afgenomen om te peilen naar de schoolse taalvaardigheid.

Begeleiding
Leerbegeleiding

Er is in het hele OKAN-onderwijs een grote mate van zorg voor de leerlingen. De school heeft een relatief grote groep alleenstaande minderjarige asielzoekers. Buiten het lesgeven vergaderen de coördinatoren en leraren intern en schooloverstijgend, o.a. over de leerlingenvorderingen. Ook de remediëring van ex-OKAN-leerlingen binnen en buiten de school gebeurt met de toegekende uren.

De leerlingen zijn zeer heterogeen inzake leeftijd, achtergrond, ambities en intellectuele mogelijkheden. De onthaalklassen worden ingedeeld in een aantal niveaus. Het leerplatform wordt ingezet voor remediëring en differentiëring. Leraren en externen begeleiden de leerlingen individueel via diverse projecten. Late instromers worden bijgewerkt en aan leerlingen met een taalachterstand worden taallessen aangeboden tijdens de zomervakantie.

Er wordt sterk ingezet op het creëren en bewaken van een gedisciplineerd en rustig school- en lesklimaat via afspraken en procedures in het schoolreglement m.b.t. spijbelen, te laat komen, gedrag. Op deze manier slaagt men erin om deze heterogene leerlingengroep op een respectvolle manier op school te laten samenleven en –leren.

Bij de overgang naar het regulier onderwijs bepaalt de klassenraad een pakket sticordimaatregelen op maat van de leerling. De toepassing ervan in het vervolgonderwijs is schoolafhankelijk.

Het onthaalonderwijs wordt op organisatorisch vlak goed gecoördineerd. Er is een ruim uitgebouwd netwerk in de vervolgscholen en met andere onderwijspartners. De vakgroep verzamelt gegevens over de doorstroming van hun OKAN-leerlingen en hun resultaten in het vervolgonderwijs. Zij

heeft die gegevens evenwel nog niet gebruikt om de effecten van gemaakte keuzes (niveaugroepen, afschaffen snuffelstages) te meten. Toch zijn er op het vlak van interne kwaliteitszorg duidelijk initiatieven genomen.

3.1.1.2 Techniek in de eerste graad a-stroom (2010/06)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De school beschikt over de nodige minimale materiële vereisten. De evaluatie is kwaliteitsvol uitgewerkt. De leerbegeleiding is grotendeels afgestemd op de noden van het doelpubliek.

Curriculum Onderwijsaanbod	Bij de implementatie van de eindtermen en leerplandoelstellingen benaderen de leraren sterk de leerplanvisie. Zowel de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen, keuzes) als de dimensies (begrijpen, hanteren, duiden) vinden een draagvlak binnen de vijf toepassingsgebieden (biochemie, constructie, energie, ICT, transport). Door de diversiteit van de oefeningen slagen de leraren er in om de interesse voor techniek bij de leerlingen aan te moedigen en hun technische geletterdheid te verhogen. In bijna alle projecten zijn ‘het technisch systeem’ en ‘het technisch proces’ herkenbaar opgenomen. De vooropgestelde criteria zijn voor de leerlingen richtinggevend om een behoorlijk kwaliteitsniveau na te streven. Bij de realisaties wordt gebruik gemaakt van verscheidene materialen, machines, gereedschappen, meetinstrumenten ... De fases ‘begrijpen’, ‘hanteren’ en ‘duiden’ worden doorgaans evenwichtig en projectafhankelijk met diepgang bereikt. Hoewel de school over de nodige infrastructuur beschikt, wordt het toepassingsgebied biochemie iets minder praktisch benaderd. De overige toepassingsgebieden komen voldoende aan bod. De horizontale samenhang tussen techniek en een aantal andere vakken wordt gerealiseerd via een vakoverschrijdend project. Deze geïntegreerde aanpak bevordert ook het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
Materieel beheer Uitrusting	Beide technieklokalen zijn ingericht als werkplaatsklassen, waarbij het vaklokaal geïntegreerd is in de praktijkruimte. Het technieklokaal in de vestigingsplaats Borgerhout is veeleer klein, maar het aantal leerlingen per klasgroep wordt beperkt. De lokalen beschikken ook over voldoende materiële middelen en didactisch materiaal om de leerplanrealisatie te bevorderen en om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. De ICT-voorzieningen en multimedia worden eveneens ingezet.
Evaluatie Evaluatiepraktijk	De school opteert voor permanente evaluatie in combinatie met gespreide evaluatie. De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld, maar de afstemming met de eindterm en/of het leerplandoel is niet altijd even duidelijk. Het gebruik van een zelfevaluatie-instrument wordt gestimuleerd. De evaluaties zijn doorgaans valide, voldoende transparant en bijgevolg doelmatig uitgewerkt. De directie stuurt de invulling van de vakspecifieke attitudinale evaluatie behoorlijk aan via de vakwerkgroep. Voor de inschatting van de overige attitudes wordt gebruik gemaakt van een SAM-schaal. Afhankelijk van de behaalde resultaten en de motivatie van de leerlingen sturen de leraren hun eigen lespraktijk bij. Het gedifferentieerd programma

van het vak techniek stelt de school in staat om op het einde van de eerste graad de bereikte competenties aan te halen bij de oriëntering.

Begeleiding
Leerbegeleiding Voor de invulling van de projecten worden boeiende opdrachten uit verscheidene leer- en werkboeken genomen. Soms worden aanvullende thema's in losse verzorgde cursusborden aangereikt. Activerende werkvormen zorgen voor voldoende afwisseling in het didactisch proces. Naast het aanbrengen van kennisinhouden en het uitvoeren van individuele werkjes, introduceren de leraren 'begeleid zelfstandig leren'. Tijdens de opdrachten moeten de leerlingen dan keuzes maken. De taken en toetsen worden verbeterd en de afgewerkte realisaties worden individueel of in groep besproken. Er is aandacht voor taalbeleid. De leerlingen worden met enthousiasme begeleid tijdens de les. In de vakgroep worden afspraken i.v.m. leren en studeren van de leerstof gemaakt.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering De leraren zijn sterk complementair en hun professionele aanpak is heel goed. Toch gebruiken ze onvoldoende de mogelijkheden om de interne expertise te multipliceren. De vakgroepwerking van het vak techniek gebeurt voorlopig niet campusoverkoepelend. Diverse pedagogisch-didactische thema's worden regelmatig besproken. Hierbij stuurt het directieteam de werking van de vakgroepen heel goed. Ze zorgt voor continuïteit en verdieping van bepaalde thema's. De verslagstructuur schept mogelijkheden voor vraagstelling naar en feedback door de directie. De opmerkingen of feedback van de directie zijn veelal stimulerend en respectvol naar leraren toe opgesteld. Regelmatig volgen de leraren nascholingen. De leraren hospiteren in andere scholen om te zien hoe daar de invulling van het vak techniek gebeurt. Talenbeleid is een thema dat regelmatig besproken wordt op de vakwerkgroep. De leraren techniek hebben een workshop gevolgd om taal in techniek te integreren.

3.1.1.3 Project algemene vakken (PAV) in de basisvorming van bso derde graad in de studierichtingen Auto, Houtbewerking, Elektrische installaties en Werktuigmachines (2004/262)

Voldoet

Er is een thematische aanpak en de school kan aantonen dat de eindtermen voldoende evenwichtig en met overwegend voldoende aandacht voor het functionele karakter ervan worden aangeboden en geëvalueerd.

Curriculum
Onderwijsaanbod De eindtermen en leerplandoelen worden voor de meerderheid van de componenten in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelstellingen en eindtermen onder de respectieve domeinen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het beheersingsniveau voldoet echter niet voor alle leerlingen. De vakgroep is het erover eens dat vooral de doelstellingen onder 'functionele taalvaardigheid' moeilijk te realiseren zijn. De leraren bieden voor de realisatie van dit doelstellingendomein veel ondersteuning en ook het schoolbrede talenbeleid werkt hier compenserend. De nadruk ligt vooral op begrijpend lezen en taalbeschouwende aspecten (spelling en woordenschat). Er wordt aandacht besteed aan het mondelinge taalgebruik van de leerlingen, maar niet alle

leraren zijn consequent in hun voorbeeldfunctie in het gebruik van het Algemeen Nederlands. De schrijfvaardigheid heeft niet altijd een functioneel karakter. De leerlingen leren onvoldoende reflecteren over hun eigen taalgebruik.

De behandelde thema's sluiten algemeen aan bij de leefwereld van de leerlingen, zijn voldoende actueel en verhogen de schoolse en maatschappelijke weerbaarheid. Een thematische benadering overheerst echter een projectmatige aanpak.

Hierdoor wordt er onvoldoende (leer)verantwoordelijkheid bij de leerlingen gelegd. De hoofddoelstelling om efficiënt te functioneren in persoonlijke, maatschappelijke, leer- en werksituaties staat hierdoor te weinig op de voorgrond. Het gaat hierbij om vaardigheden met betrekking tot problemen oplossen en werken in teamverband. De leercompetentie (leerplan p. 5) om de leerlingen zelfstandig en creatief complexere taken uit te laten voeren, is ontoereikend aanwezig.

De rekenvaardigheid komt voldoende aan bod; geïntegreerd en vanuit een functioneel oogpunt benaderd. Via de themakeuze krijgen tijd- en ruimtebewustzijn voldoende ruimte. De leerlingen leren werken met de atlas en de actualiteit wordt regelmatig in de lessen geïntegreerd.

De bijdrage van PAV aan de GIP voldoet.

De vakgebonden attitudinale eindtermen en doelstellingen worden expliciet nagestreefd.

Materieel beheer
Uitrusting

De school beschikt over goed uitgeruste PAV-vaklokalen. De didactische aankleding ervan is voldoende leerkrachtig voor de opbouw van ervaringen naar selectie- en informatievaardigheid bij de leerlingen en de groei naar zelfstandigheid bij het leren. Leraren beschikken over modern audiovisueel materiaal. Opdrachten ondersteund door ICT kunnen uitgevoerd worden. Er wordt voldoende gewerkt met courante software zoals elektronische standaardbrieven, spellingscorrector, sjablonen enz.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

De evaluatie is valide. Enkel waar nodig richt de toetsing zich op kennisreproductie en de cognitieve beheersing van grotere gehelen op zich. De vakgroep heeft criteria voor de diverse vaardigheden vastgelegd en evalueert ze met beoordelingsschema's. De verwachtingen en het beheersingsniveau zijn voldoende geëxpliciteerd.

De evaluatie is voldoende transparant omdat de puntenverdeling duidelijk en evenwichtig is. Ook worden leerlingendocumenten goed gearchiveerd. Evaluatievormen zoals zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie op leerlingenniveau worden voorlopig weinig toegepast. Hoewel transparante evaluatiecriteria voorhanden zijn, worden de leerlingen onvoldoende bij de evaluatie betrokken. Dit ontnemt hen kansen op zelfreflectie over eigen prestaties en attitudes.

De klassikale resultaten voldoen. Individuele tekorten voor het vak sporen meestal met tekorten voor andere vakken.

Begeleiding
Leerbegeleiding

Het leerklimaat is overwegend aangenaam en de leerlingen worden betrokken bij het leerproces. De grootte van de klasgroepen is conform de vereisten van het leerplan (p. 2) en biedt voldoende ruimte voor inbreng en interactie. Het klassieke onderwijsleergesprek overheerst tijdens de bijgewoonde lessen. Zelfontdekkend leren en het aanwenden van activerende werkvormen gericht op vaardigheidsontwikkeling staan nog in een beginfase.

De leerlingen worden nog onvoldoende uitgedaagd om meer verantwoordelijkheid te nemen met betrekking tot hun organisatiebekwaamheid en het opbouwen van hun weerbaarheid. Er is aandacht voor de inkleuring van leerinhouden naar de specificiteit van de studierichtingen.

Het leerproces wordt sterk begeleid. De vakgroep heeft veel aandacht voor structuren en strategieën. Het leerproces wordt ondersteund door verzorgd en goed uitgewerkt studiemateriaal dat de leraren deels zelf ontwikkelen. Het leerplatform wordt efficiënt ingezet om te differentiëren voor leerlingen met leerachterstanden. Inhaallessen en remediëringsoefeningen worden aangeboden.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

De vakgroep werkt dynamisch en geëngageerd. Het beleid stimuleert de samenwerking tussen leraren en ondersteunt dit via de opvolging met feedback van de vakverslagen. Mede door impulsen van de pedagogische begeleiding is de professionalisering via de vakgroepwerking sterk. De leraren werken met gezamenlijke jaarplanningen met concrete en werkbare verticale leerlijnen. Er is expliciet teamwork met het oog op een leerplangerichte evaluatie en rapportering. Op het vlak van interne kwaliteitszorg werd reeds heel wat gerealiseerd. Kruisbestuivingen tussen de vestigingsplaatsen zijn er nog niet.

3.1.1.4 Specifiek gedeelte van tweede graad bso in de studierichting Basismechanica (2009/013, 2006/028, 2008/021, 2004/100, 2004/126, 2004/138, 2004/144)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen met betrekking tot PV Praktijk autotechniek worden onvolledig aangereikt en met onvoldoende diepgang gerealiseerd. In de evaluatiepraktijk is er te weinig aandacht voor het in kaart brengen van de leervorderingen.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**

Naast de algemene technische en praktische vorming in verband met Basismechanica kiest de school voor de clusters Auto of Machines als gedifferentieerde vorming. Deze keuze ligt voor de hand, daar in bso derde graad de studierichtingen Auto en Werktuigmachines worden aangeboden. Tijdens de doorlichting lag de focus op Basismechanica met cluster Auto. Een wisseling van leraren en een zwakke aansturing en opvolging van de continuïteit heeft in deze studierichting de vakgroepwerking ernstig verstoord, met een onvolledige en te weinig diepgaande leerplanrealisatie voor gevolg. Vooral voor het vak PV Praktijk autotechniek is er een gebrek aan goed gestructureerde praktijkopgaven ondersteund door voldoende leerlingendocumenten. De noodzakelijke samenhang tussen de theoretische onderbouwing en de praktische uitvoering is onvoldoende aanwezig. Er is echter een aanzet tot vernieuwing.

**Materieel beheer
Uitrusting**

De studierichting beschikt over geschikte vaklokalen en werkplaatsen die uitgerust zijn met de minimale materiële leermiddelen. Uitzondering daarop vormt de infrastructuur voor PV Praktijk lassen-constructie, die niet meer voldoet aan de eisen met betrekking tot veilig werken. In een van de werkplaatsen ontbreekt het aan klein gereedschap. De vervanging blijft, omwille van onduidelijke communicatie, achter. Op enkele plaatsen ontbreekt voldoende apparatuur om de integratie van ICT in een aantal

vakken optimaal te laten verlopen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk	In de technische vakken maakt men veeleer gebruik van gespreide dan van permanente evaluatie, met enige nadruk op kennisreproductie. Hoewel er in de praktische vakken aandacht is voor product en proces, is er nog onvoldoende afstemming op het beheersen van competenties en op het meten van leervorderingen. Het is niet duidelijk of de leraren de evaluatiegegevens gebruiken voor het bijsturen van hun pedagogisch-didactisch handelen.
Begeleiding Leerbegeleiding	De leraren streven een degelijke begeleiding van de leerlingen na tijdens de uitvoering van werkopdrachten. Het inzetten van specifieke evaluatiemethoden en de evolutie naar gelijkgerichtheid in de evaluatiepraktijk, samen met remediëringsactiviteiten zijn onderwerpen van de vakgroepwerking. De agenda wordt aangestuurd en opgevolgd door het schoolbeleid. De bewaking van de leerplanrealisatie gebeurt echter niet systematisch. De leraren overleggen in hoofdzaak over organisatorische en materiële elementen van het onderwijsleerproces. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van horizontale en verticale leerlijnen en het aanwenden van activerende werkvormen komen minder aan bod. De integratie van ICT is leraarafhankelijk.

3.1.1.5 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichting Auto (2011/019)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. Uitrusting en leermiddelen volstaan. De leerlingenbegeleiding tijdens de lespraktijk is degelijk. De evaluatiepraktijk is valide.

Curriculum Onderwijsaanbod	Een wisseling van leraren en een zwakke aansturing en opvolging van de continuïteit heeft de leerplanrealisatie bemoeilijkt. De vakgroep leverde echter heel wat inspanningen om de praktijkopgaven en het lesmateriaal aan te vullen en te herwerken, zodat nagenoeg alle leerplandoelen nipt werden gerealiseerd. Aan de integratie van TV en PV wordt verder gesleuteld. De invulling van de geïntegreerde proeven spoort met het profiel van de studierichting. De goed georganiseerde stages vormen een meerwaarde voor de opleiding.
Materieel beheer Uitrusting	De studierichting beschikt over geschikte vaklokalen en werkplaatsen die uitgerust zijn met de minimale materiële leermiddelen. In de garagewerkplaats ontbreekt nog eigentijds gereedschap voor het uitlijnen van wagens. Op enkele plaatsen ontbreekt voldoende apparatuur om de integratie van ICT in een aantal vakken optimaal te laten verlopen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk	In de technische vakken maakt men veeleer gebruik van gespreide dan van permanente evaluatie, met enige nadruk op kennisreproductie. Hoewel er in de praktische vakken aandacht is voor product en proces, is er nog onvoldoende afstemming op het beheersen van competenties en op het meten van leervorderingen. Het is niet duidelijk of de leraren de evaluatiegegevens gebruiken voor het bijsturen van hun pedagogisch-didactisch handelen.

Begeleiding	De leraren streven een degelijke begeleiding van de leerlingen na tijdens de uitvoering van werkopdrachten. Het inzetten van specifieke
Leerbegeleiding	evaluatiemethoden en de evolutie naar gelijkgerichtheid in de evaluatiepraktijk, samen met remediëringsactiviteiten zijn onderwerpen van de vakgroepwerking. De agenda wordt aangestuurd en opgevolgd door het schoolbeleid. De bewaking van de leerplanrealisatie gebeurt echter niet systematisch. De leraren overleggen in hoofdzaak over organisatorische en materiële elementen van het onderwijsleerproces. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van horizontale en verticale leerlijnen en het aanwenden van activerende werkvormen komen minder aan bod. De integratie van ICT zijn leraarafhankelijk.

3.1.1.6 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichting Elektrische installaties (2009/019)

Voldoet

Gesprekken en observaties tonen aan dat de leerkrachten alle leerplandoelen aanbrengen. Ondanks de sterke vakkencultuur komt geïntegreerd werken deels aan bod. De didactische materiële uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De evaluatie is representatief en gaat uit van vaardigheden en vakattitudes. De leerbegeleiding beantwoordt aan de noden van de leerlingen.

Curriculum	Het onderwijsaanbod is nagenoeg volledig.
Onderwijsaanbod	Ondanks de opdeling in vakken komen de leerplandoelstellingen in voldoende mate aan bod. De leraren trachten de aangebrachte theorie zoveel mogelijk te kaderen in relatie met de uit te voeren projecten. Het samengaan van theorie en praktijk wordt hierdoor al in zekere mate verzekerd, maar is nog niet optimaal. De sterke vakkencultuur wordt hiervoor nog onvoldoende losgelaten. De lab- en praktijkopdrachten net zoals de zelf samengestelde cursussen zijn van een degelijke kwaliteit. Uit het cursusmateriaal van de technische vakken blijkt wel dat het niveau waarop de leraren de leerdoelen trachten te realiseren, niet volledig spoort met het profiel van een bso-studierichting. De theorie wordt onvoldoende aangeboden ter ondersteuning van de praktische oefeningen. Nochtans wordt dit ook gevraagd door het leerplan dat gebaseerd is op de beroepsprofielen industrieel elektrotechnisch installateur en bordenbouwer. De verantwoordelijkheid voor de leerplanrealisatie ligt in handen van de vakgroep en de leraren. De invulling van de geïntegreerde proef en de stage zijn relevant voor de studierichting.

Heel wat leerlingen stromen vlot door naar de arbeidsmarkt mede door de nauwe samenwerking met de bedrijfswereld.

Materieel beheer	De afdeling beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelen. Er werd werk gemaakt van een toekomstvisie voor de afdeling, waardoor geïntegreerd werken doeltreffender geïmplementeerd kan worden. Volgend schooljaar zal een ruimere werkplaats ter beschikking gesteld worden. Er zijn voldoende computers beschikbaar om de ICT-integratie vlot te laten verlopen. Mogelijkheden voor vaste projectie in de vaklokalen zijn voorhanden. Door tijdsgebrek werden deze echter nog niet geïnstalleerd, wat voorlopig een gemis is voor een leerkrachtige omgeving.
Uitrusting	

Evaluatie Hoewel er binnen de vakwerkgroep weinig gelijkgerichte afspraken zijn, is de evaluatie valide. Binnen de technische vakken is ze weliswaar te sterk gefocust op theoretische kennis en reproductie. Voor de praktijk- en lablessen is er aandacht voor het evalueren van attitudes en vakgebonden vaardigheden. De gegevens worden hier tevens gebruikt voor de bijsturing van het onderwijsleerproces en het in kaart brengen van de individuele leervorderingen. De organisatie van de evaluatie sluit globaal aan bij de afspraken op schoolniveau.

Evaluatiepraktijk

Begeleiding De leraren engageren zich tot individuele remediëring van leerlingen. Aan de hand van enkele herhalingsopdrachten wordt het niveau van de leerlingen afgetoetst bij instap in de derde graad. Instromers met zwakke resultaten worden bijgewerkt via een remediëringsagenda en gerichte taken. De leerlingen van de derde graad worden in het algemeen goed begeleid tijdens de uitvoering van hun praktijk- en labo-opdrachten. Er heerst een aangenaam leer- en werkklimaat.

Leerbegeleiding

Professionalisering De leraren scholen zich op professioneel vlak regelmatig bij in verband met de nieuwste technologieën. De vakdeskundigheid van de leraren en hun bereidheid tot overleg en samenwerking zijn sterke punten voor de afdeling. De vakgroep wordt sterk aangestuurd door het beleid. Tijdens de formele vergadermomenten is er ruimschoots aandacht voor pedagogische en didactische thema's waaronder evaluatie.

Deskundigheidsbevordering

3.1.1.7 Specifiek gedeelte van derde graad bso in de studierichtingen Houtbewerking en Industriële houtbewerking (2004/110, 2005/027)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De geïntegreerde leerplanconcepten zijn te summier geïmplementeerd. De leerbegeleiding is goed. De evaluatiepraktijk is voor verbetering vatbaar.

Curriculum In de derde graad Houtbewerking komen de competenties van de buitenschrijnwerker, de binnenschrijnwerker, de daktimmerman en de interieurbouwer te beperkt aan bod. Een aantal gerealiseerde constructies haalt niet het niveau dat in de derde graad gevraagd wordt. De geïntegreerde proef omvat uitsluitend het maken van een rechte steektrap op schaal, waardoor de leerlingen de affiniteit met de realiteit dreigen te verliezen. Aspecten over duurzaam bouwen beperken zich tot enkele algemene toelichtingen aangaande isolatiematerialen, hoog rendementsglas ... Ook het implementeren van het leerplan van het specialisatiejaar wordt te oppervlakkig benaderd. De realisaties en de geïntegreerde proef zijn onvoldoende gekaderd binnen het industriële karakter van dit opleidingsprofiel. De projecten sluiten niet aan bij volwaardige schrijnwerkuitvoeringen met schuine, gebogen of speciale vormen. De link met de toegepaste productietechnieken, afwerkingsmethodes en kwaliteitseisen uit de bedrijfswereld komt nauwelijks tot uiting. Sporadisch komen enkele leerlingen tijdens hun stage in contact met industriële productiesystemen.

Onderwijsaanbod In de volledige derde graad wordt de invulling van de blokstages nauwelijks benut om specifieke leerplandoelen te bereiken waarvan de apparatuur niet op school ter beschikking is.

De stageactiviteitenlijst is gelinkt aan de leerplandoelstellingen, maar is te

weinig afgestemd op de behoeften van de leerling. De stage wordt georganiseerd conform de vigerende regelgeving. Het manueel tekenen wordt deels behouden en er is een goede aanzet in het gebruik van CAD. De chronologische afstemming tussen theorie en praktijk ontbreekt meestal. De globale aanpak van de onderwijspraktijk en de jaarplannen van de diverse vakken stemt te weinig overeen met het concept van het geïntegreerd projectmatig werken. Dat is deels te wijten aan de verkeerde praktijkinvulling en de strikte afbakening van de vakken.

Materieel beheer
Uitrusting

De werkplaatsen zijn voldoende ruim om levensechte projecten te realiseren en op te bouwen. Hoewel enkele machines verouderd zijn en een onderhoudsbeurt zich opdringt, voldoet de machinale uitrusting voor conventionele bewerkingen. De basisgereedschappen zijn aanwezig. Voor het specialisatiejaar is een deel van het machinepark op school ontoereikend om de opleiding een 'industriële' dimensie te geven. Bepaalde snijgereedschappen om constructies binnen duurzaam bouwen te realiseren, zijn niet voorhanden. Het gebruik van externe infrastructuur en uitrusting wordt voorlopig niet onderzocht of ingezet. Voor CNC-sturingen beschikt de afdeling over simulatiesoftware en een didactische machine om basisinzichten van deze technologie aan te reiken. Het bereik van deze machine is echter te klein om realistische uitvoeringen te bewerken. De afdeling beschikt over een vaklokaal met ICT- en multimedievoorzieningen. Een aantal didactische panelen en/of constructies is niet meer actueel en voor verbetering vatbaar.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Het evaluatiesysteem is in ontwikkeling. Zowel voor de praktische als de technische vakken organiseert de school nog examens. Dit staat haaks op het leerplanconcept van het projectmatig werken waar permanente evaluatie geadviseerd wordt. Het systematisch hernemen van identieke examenvragen gedurende opeenvolgende schooljaren leidt tot minder betrouwbare rapportresultaten. Het evalueren van de meeste praktische doelstellingen is te weinig gebaseerd op criteria. Zelfevaluatie wordt nog niet toegepast. De attitudes krijgen wel de nodige aandacht. Een opvolgsysteem van alle bereikte doelen per individuele leerling wordt niet aangewend. De evaluatie leidt nauwelijks tot het bijsturen van het onderwijsleerproces.

Begeleiding
Leerbegeleiding

De leraren ontwikkelen voor de technische vakken verzorgde cursussen en goed uitgewerkt studiemateriaal. De inhoud is echter te kennisgericht ingevuld. Voor de leerlingen is het soms moeilijk om hoofdzaak van bijzaak te onderscheiden. Voor de praktijk beschikken de leerlingen niet over duidelijke werkdocumenten. Op het vlak van remediëring worden mogelijkheden geboden, maar het initiatief moet meestal van de leerling zelf komen. Zowel in de praktijk als in de technische vakken zit er voldoende afwisseling in de pedagogisch-didactische werkmethoden.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

Het lerarenteam beschikt over sterke vakgebonden competenties. De vakgroep functioneert behoorlijk, zowel vaktechnische als pedagogische aspecten worden geagendeerd en besproken. De vakgroepwerking wordt vanuit het beleid structureel en inhoudelijk sterk ondersteund.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex secundair, art. 15, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex secundair, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex secundair, 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex secundair, art. 115, 4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex secundair, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	neen
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex secundair, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school voert, vanuit de GOK-werking een degelijk onderbouwd ondersteuningsbeleid voor het schoolteam en de leerlingen. De leerlingenbegeleiding heeft prioritair aandacht voor orde en tucht, sociale en emotionele begeleiding, studiebegeleiding, keuzes maken, leerlingenparticipatie en spijbelen. De begeleiders werken met individuele leerlingen, maar initiëren en ondersteunen ook projecten en activiteiten die het welzijn van de leerlingen bevorderen. De bovenstaande begeleidingsinitiatieven en de daar aan gekoppelde leerbegeleiding, zijn uitgewerkt volgens een drielijnenmodel. De schoolleiding gaat er van uit dat elk personeelslid van de school leerlingenbegeleider is.

In eerste lijn kunnen de leerlingen terecht bij de vakleraren, die hen met open geest bereidwillig verder helpen. Leren leren en remediëren zijn geïntegreerd in de lespraktijk. Soms werkt men met studie- en scorewijzer en een posterproject rond school- en instructietaal.

In tweede lijn is de leerbegeleiding sterk onderbouwd, omdat niet elk specifiek probleem door eender welke leraar kan worden opgelost. Daarom zijn er enkele personeelsleden lesvrij gemaakt om de leerlingen en leerkrachten te begeleiden waar nodig. Verder zijn er in beide vestigingsplaatsen huiswerkklassen (begeleiden van taken maken, plannen, hulp bieden). Ook de taalklas wordt ingeschakeld in de tweedelijnsbepoort. Vaak maken leerlingbegeleiders begeleidingsovereenkomsten en voeren gesprekken met leerling en ouders. Afhankelijk van het probleem gaat het hier over studieovereenkomsten, gedragsovereenkomsten of spijbelovereenkomsten. Contracten worden opgemaakt door de directie en hebben veeleer een sanctionerende functie.

In derde lijn werkt de school met relevante hulpverleners.

De school ondersteunt de leerbegeleiding vooral via het digitale leerlingenvolgsysteem (LVS). Dit systeem bevat heel wat relevante gegevens over elke leerling. In het LVS bevindt zich ook informatie over de individuele trajectbegeleiding, remediëringsinitiatieven, oudercontacten, meldingen van de leraren enz. De stappen die de leerlingenbegeleiders ondernemen, worden wel geregistreerd, maar zijn niet zichtbaar voor de leraren. Informatie hierover is beschikbaar via persoonlijk contact of via de teamvergaderingen.

De school ondersteunt de leerbegeleiding ook via de zorgcel, waarvoor de school heel wat GOK-uren ter beschikking stelt. Dit overlegorgaan vergadert wekelijks en gaat op zoek naar de beste aanpak om specifieke problemen op te lossen en om de begeleiding van bepaalde leerlingen te optimaliseren.

De directie ondersteunt de leerbegeleiding eveneens door het organiseren van begeleidende klassenraden (BKR). De klastitularissen nemen tijdens de BKR notities over de geplande remediëringen en plaatsen die in het LVS. Tijdens elke BKR dient een actieplan te worden aangevuld gebaseerd op vier mogelijke aanpakken (uitdaging bieden, remediëren, motiveren heroriënteren).

Bij het ondersteunend personeel is er per graad één personeelslid dat de begeleiders extra ondersteuning biedt. Regelmatig wordt er samengewerkt met externe partners, voornamelijk met het CLB. Remediëren is een belangrijke taak voor alle leraren, de school maakt hierover afspraken met hen. Inhaallessen en bijsturingstaken, maken deel uit van het onderwijsproces. De remediërende taken moeten goed voorbereid

worden en correct geëvalueerd. Deze evaluatie moet opgenomen worden in de algemene evaluatie van de lopende rapportperiode. De leraren lichten steeds de ouders in over de stand van zaken door een nota in de leerlingenagenda.

De school spoort specifieke noden van de leerlingen op via tal van screenings- en diagnose-instrumenten, onder meer gericht op talige noden.

Er worden duidelijke afspraken, procedures en werkdocumenten gehanteerd om leerlingen met specifieke noden (ook op talig vlak) effectief te begeleiden en de school hanteert compenserende maatregelen voor ex-OKAN leerlingen.

De school volgt de effecten van de afspraken rond leerbegeleiding met de leraren op. Bij elke tussenkomst van de tweede lijn wordt vooraf nagegaan wat het probleem is en wat de leraar reeds gedaan heeft, vervolgens wordt een begeleidingsplan opgesteld. De school evalueert de effecten van haar leerbegeleiding via de GOK-evaluaties. Het aantal A-attesten wordt gemeten, maar een analyse van de resultaten is er niet.

De school heeft haar leerbegeleiding de voorbije jaren op een aantal vlakken bijgestuurd. In Deurne werd het opvolgen van de afwezige leerlingen doorgetrokken naar de tweede en de derde graad. Hetzelfde gebeurt met de afspraken in de agenda rond het bijhebben van materiaal. In heel de school werd de trajectbegeleiding van 1A geëvalueerd en nu ook in 1B toegepast. Het taakgericht organiseren van de geïntegreerde proef werd bijgestuurd.

De cel talenbeleid organiseert interne nascholing rond leerbegeleiding. Uit de opvolging blijkt dat deze nieuwe inzichten over leerbegeleiding door het merendeel van de leraren verworven zijn en toegepast worden.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft in haar schoolwerkplan een brede visie op leerlingevaluatie uitgeschreven. Ze wil jonge mensen voorbereiden op een actieve rol in de maatschappij. Hierbij wil ze de nadruk leggen op de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes. De implementatie van deze visie in de evaluatiepraktijk is recentelijk opgestart.

In een eerste fase wil de school een duidelijk onderscheid maken tussen vakgebonden en algemene attitudes. Vakgebonden attitudes mogen op het rapport voor maximum 10 % van het dagelijks werk meetellen. De algemene attitudes, die in een apart rapportblad besproken worden, omvatten vijf kernwoorden: inzet, stiptheid, beleefdheid, orde en zorg. Het beleid hoopt op deze manier anticiperend en transparant in te spelen op problematische situaties. Toekomstgericht wil de school zich sterk focussen op het competentiegericht leren. Zij wil door prioritaire nascholing van een beperkte groep deelnemers de interne expertise rond 'competentiegericht evalueren' verhogen.

Voor de organisatie van de evaluatie zijn er duidelijke praktische afspraken. De school hanteert geen vaste deliberatiecriteria omdat dit met de heterogene instroom niet haalbaar is. Toch streeft de delibererende klassenraad naar een aangepaste oriëntering van de leerlingen. Het aantal B- en C-attesten ligt vergeleken met het Vlaamse gemiddelde vrij hoog.

Het aantal uitgestelde beslissingen beperkt zich niet tot uitzonderlijke en individuele gevallen. Leerlingen 'met een onverwachtse terugval voor examenperiode 2' worden te snel uitgesteld. Dit is in strijd met de regelgeving (SO 64, 8.1.2.).

In de motivering wordt onvoldoende verwezen naar alle elementen die hebben geleid tot de beslissing van de delibererende klassenraad. De inhoudelijke analyse van de tekorten en de aangeboden remediëringinitiatieven komen weinig aan bod en er wordt geen link gelegd naar het leerlingvolgsysteem. De school is zich bewust van deze lacune. Zij voorziet dit schooljaar in een onderzoekstraject 'samen tot aan de meet' met het reduceren van het aantal zittenblijvers als doel.

De communicatie over het evaluatiesysteem gebeurt transparant via het schoolreglement. Ook aan de eenduidige en heldere communicatie over studieresultaten via rapporten en oudercontacten, hecht het beleid veel belang. De rapportcommentaren zijn voornamelijk vaststellend en missen doorgaans stimulerende, remediërende en oriënterende informatie.

Organisatorisch worden de vakgroepen verplicht na te denken over de verschillende aspecten van evaluatie. De leden van de vakgroep krijgen van het beleid hierover feedback. Ondanks deze doelgerichte ondersteuning ontbreken inhoudelijke vakgebonden criteria nog grotendeels. De evaluatiepraktijk is voor de verschillende vakken en studierichtingen dan ook veeleer heterogeen van kwaliteit en niet altijd valide. Voorlopig ontbreekt het tevens aan uniformiteit in de evaluatie-instrumenten op uitvoeringsniveau. De leerplandoelstellingen vormen niet voor alle vakken het uitgangspunt.

In een aantal vakken worden de leerlingen gestimuleerd om zichzelf te evalueren om zodoende hun eigen leerproces bij te sturen en hun betrokkenheid te verhogen. Tal van leraren gebruiken deze evaluatiegegevens tevens voor het bijsturen van het eigen onderwijskundig handelen. Daarentegen wordt de zinvolheid van een 'examen praktijk' onvoldoende afgewogen met de visie van het leerplan. Recentelijk werd er nagedacht over de invoering van permanente evaluatie. Sinds kort wordt in de campus Borgerhout hiermee geëxperimenteerd.

De leraren en directie investeren heel wat tijd in evalueren en bijsturen waardoor de onderwijstijd onder druk komt te staan. De ingeslagen weg naar een meer procesgerichte evaluatie zorgt voor een betere aansluiting bij de meer vaardigheidsgerichte en geïntegreerde leerplannen.

Inbreuk(en) op de regelgeving

Het inspectieteam stelde volgende inbreuken vast:

Het niet motiveren van de B- en C-attesten conform BVR 19-07-2002 art.5, §8 zoals uitgelegd in SO 64 §8.1.7.

Het niet toekennen van uitgestelde beslissingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37, §2 en SO 64, rubriek 8.1.2.

Om deze inbreuken op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 09-11-2015 opnieuw een controle uit.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Na een herprofilering met de daaraan gekoppelde structuurwijzigingen wordt de school aangestuurd door een directieteam dat bestaat uit een senior director, een directeur, een adjunct-directeur, een technisch adviseur-coördinator, een coördinator deeltijds onderwijs en een internaatbeheerder. Zij worden omringd door een middenkader van technisch adviseurs, een contactpersoon preventie en een GOK-coördinator. Het gedeeld leiderschap met afgebakende taken resulteert in een open en transparant beleid dat streeft naar gelijkgerichtheid bij de schoolparticipanten.

De Spectrumschool wil haar leerlingen optimale kansen bieden en hen begeleiden in hun groei naar een actieve rol in de samenleving. Uitgaand van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs legt de school, door middel van haar schoolwerkplan en daarvan afgeleide visieteksten en operationele afspraken, de basis voor haar gelijke kansenbeleid.

De schoolbevolking is representatief voor de omgeving. De perceptie rond de sociaaleconomische achtergrond van haar leerlingen leverde de school een minder goed imago op en belemmerde succesbeleving bij leerlingen en personeel. De schoolleiding buigt deze toestand stap voor stap om en streeft naar een kwaliteitsvol aanbod en begeleiding, op maat van de individuele leerlingen. De lat wordt hoog gelegd. De vakgroepen worden aangestuurd en opgevolgd door het beleid maar de leerplanrealisatie, vooral voor het specifiek gedeelte, wordt niet systematisch bewaakt. De school slaagt er alvast in een rustig, respect- en ordevol leef- en leerklimaat te vestigen, een noodzakelijke voorwaarde om de gestelde doelen te bereiken. Het taalgericht vakkenonderwijs, de aandacht voor technische innovaties, voor diversiteit, voor cultuurbeleving en maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen, vormen speerpunten voor het schoolbeleid.

Vanuit haar GOK-beleid heeft de school een duidelijke visie op haar talenbeleid. Het talenbeleid is een essentieel deel van de schoolcultuur geworden en er is op beide vestigingsplaatsen sterke aandacht voor. De doelstellingen zijn voldoende duidelijk en meetbaar geformuleerd om evaluatie en bijstellingen mogelijk te maken. De school kan via effectmeting aantonen dat de doelen bereikt worden. Toch vervullen nog niet alle personeelsleden hun voorbeeldfunctie in het gebruik van de standaardtaal. Vooral in de praktijklessen is het algemeen Nederlands niet de courante omgangstaal.

De school respecteert het wettelijk verplicht overleg op het niveau van de scholengroep, de scholengemeenschap en de school. De schoolleiding brengt de interne participatieve besluitvorming op gang en houdt de vinger aan de pols via diverse communicatiekanalen. Op het vlak van het rendement van de samenwerking tussen de beide vestigingsplaatsen, kan nog meerwaarde worden gecreëerd.

De mate waarin de school slaagt in haar opzet om de schoolvisie concreet te maken wordt op regelmatige basis geëvalueerd in werkgroepen en op beleidsniveau. De school evalueert de effecten van haar leerbegeleiding via de GOK-evaluaties. Het aantal A-attesten wordt gemeten, maar een analyse van de resultaten is er niet. Tal van leraren gebruiken evaluatiegegevens voor het bijsturen van het eigen onderwijskundig handelen. Het hoog aantal uitgestelde beslissingen en de beperkt uitgewerkte vakkenremediëring nopen de school ertoe om zich ook op deze aspecten te richten. Een externe organisatie volgt bevragingen en actieplannen op.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie in OKAN.
- De leerplanrealisatie PAV bso derde graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement en de vakdeskundigheid van heel wat personeelsleden.
- Het positief leefklimaat met aandacht voor discipline en het stellen van verwachtingen.
- De vakgroepwerking.
- De aandacht voor taalvaardigheid Nederlands als fundament voor de leerbegeleiding.
- De psychosociale begeleiding.
- De transparantie met betrekking tot de evaluatie van vakgebonden attitudes in heel wat vakken.
- Het gebruik van het digitale leerplatform.

Wat betreft het algemeen beleid

- De herprofilering van de school.
- Het talenbeleid.
- De aansturing en de opvolging van de vakgroepen.
- Het stagebeleid.
- De openheid voor externe evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid voor het specifiek gedeelte in het bso van de derde graad Auto.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De implementatie van het geïntegreerd werken in een aantal studierichtingen.
- De structurele uitwerking van de vakgerichte remediëring en de link met het leerlingvolgsysteem.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het bewaken van de leerplanrealisatie, vooral voor het specifiek gedeelte.
- Het rendement van de samenwerking tussen de vestigingsplaatsen van de school.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in het bso van de tweede graad Basismechanica. (wordt opgevolgd).
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in het bso van de derde graad Houtbewerking. (wordt opgevolgd).
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in het bso in het derde leerjaar van de derde graad Industriële houtbewerking. (wordt opgevolgd).

Wat betreft de regelgeving

- Het uitstellen van de studiebekrachtiging van leerlingen conform de regelgeving (BVR van 19/07/2002, art. 37, §2 en SO64, rubriek 8.1.2. (wordt opgevolgd).
- De motivering van de B- en C-attesten (BVR 19-07-2002 art.5, §8 en SO64 §8.1.7). (wordt opgevolgd).

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Basismechanica		X
Graad 3 BSO Houtbewerking		X
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking		X

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 09-11-2015 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De volgende inbreuken werden vastgesteld:

Het niet motiveren van de B- en C-attesten conform BVR 19-07-2002 art.5, §8 zoals uitgelegd in SO 64 §8.1.7.

Het niet toekennen van uitgestelde beslissingen conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.37, §2 en SO 64, rubriek 8.1.2.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 09-11-2015 opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Eric Suys de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	